

EGYÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
 BUDAPEST, IV. HÍMZŐ-UTCA 1. SZ.
 HIRDETÉSEK ÉS NYILTÉRBE
 VALÓ KILÉNYEKET FOLYVÁZ A KIADÓHIVATAL
 Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal:
 Bessen: Oppelt A. I. Stubenbastei Nr. 3.
 Moser Redolt, I. Seilerstraße Nr. 2.
 Hasenfelder & Vossler, I. Wallfischgasse 10.
 Daxer G. L. & Tarsa, I. Wollzeile Nr. 12.
 Stern Moritz, I. Wollzeile Nr. 22.
 Dicker Miska, I. Reimergasse Nr. 12.
 Henszl, Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
 Wundtfortm & M., Daxer G. L. & Tarsa.
 Parisban: R. Moser, 40, r. Notre-Dame-d. Vict.
 Agence Havas (place de la Bourse).

SZERKESZTŐSÉG:
 BUDAPEST, IV. HÍMZŐ-UTCA 1. SZ.
 KÉRZŐKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
 CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
 ELŐFIZETÉSI DÍJ:
 Vidékre postán vagy helyben hazhozó hordva:
 Egy évre 20 frt. Egy negyedévre 5 frt.
 Egy fél évre 10 frt. Egy hónapra 1 frt 30 kr.
 Külföldre: 3 hónapra 3 frt 30 kr.
 Francia-Ölasz-Orosz-Török-Görög-Spanyol-
 orosz-angol-Svéd-Német- és orosz-
 valamint azaz orosz- és magyar nyelvű a posta-
 szerződéshez tartozó negyedévre 9 frt 20 kr.
 Egy szám 6 krajczár.

A klasszikai nevelés.

A képviselőházban napok óta folyik központosított oktatásunk reformja fölött a vita, a szónokok egymás után kelnek föl pro és kontra, de beszédekben magát a közoktatás ügyének tárgyalását hiába keresnek. Az igaz, hogy magában a törvényjavaslathoz sem találunk illyesmit. Jól mondta Helfy, a ki a vitát mai nap megfelelő mederbe kívánta terelni, hogy maga ez a javaslat is inkább a felekezettek és állam egymáshoz való viszonyával foglalkozik, semmint a tanítás rendszerével. A dolog úgy áll, hogy e törvényjavaslat nem jellemele előre feladást a tanításban, hanem csak az eddig már létezett állapotoknak a kvalifikálását foglalja magában.

Pedig mindenképpen itt lenne az ideje, hogy tanításunk rendezésével is foglalkozzunk. Nem csak nálunk, hanem Európaszerte nagy a panasza a középiskola és különösen a gimnázium ellen, a mely feladatának nem tesz eleget, a fiut úgy bocsátja el kebeléből, hogy sem valamely bevégzett nevelést nem élvezett, sem a jövőendő egyetemi előadások hallgatására előkészítve nincs. A mellett pedig azoknak a nagy követeléseknek távolról sincs elég tőve, melyeket az emberrel szemben a mai kor és társadalom támaszt. Nálunk is, de még inkább Németországban, Angliában sőt Franciaországban teli vannak panaszokkal a gimnázium ellen, s legújabbán oly emberek is erősen sürgetik a központosított oktatás reformját, a kik előbb, mint p. o. a berlini egyetem híres rektora Du-Bois-Reymond annak védelmére keltek.

Az iskola nem felel meg az életnek és az élet várakozásainak, pedig akár hogy veszzünk is föl a dolgot, az iskolának az a célja, hogy az életre készítse elő az ifjút. A mai gimnázium azzal védekezik, hogy ő csakalaki nevelést adhat, hogy a tanulóknak csak gondolkodását fejlesztheti, fegyelmezheti, a helyes utra terelheti, hogy helyes később minden eljé kerülő tárggyal megbirkózhassék, azt magába foglalja, feldolgozhatja. De hát az élet többit követel, s bizony joggal. A mai társadalom embernek ez nem elegendő, s az alatt a hosszú idő alatt, mi a tanulóknak nyolc álló esztendő a középtanodát látogatják, valóban az életre tartozó ismeretekkel is fel kellene ruháztatni, a nélkül, hogy ez az alaki fejlettség elhanyagoltatnék.

A klasszikusok tanításába vetett hit világserűt mindenütt megrendült. Kezdenek az emberek kétségbeeskedni, hogy vajon érdemes-e azokra annyi időt fordítani, mint a hogy azt a gimnázium teszi. A klasszikusok tanítás hívei erősen bizonyítgatják álláspontjuk jogosultságát, hanem a mellett tart ajtókat nyitnak az iskolában az ujjkor tudományos eredményei előtt, s a modern társadalom szelleje keresztül csap az iskolapadoknál. Az emberiség nagyon sokkal tartozik a klasszikusoknak, ezért nehéz ellenük a küzdelem. Ez a mai világ nem fejlődhetne volna ki, ha a középkorban nem tértek volna vissza a latin, különösen pedig a görög források tanulmányozásához. Mikor az arabok Spanyolországon keresztül hatást kezdtek gyakorolni Európára népeire, s magukkal hozták a görög

írók műveit, s mikor a keresztés háborúk után a népek közvetlenül is érintkezésbe jöttek Konstantinápolyval, akkor ezen felbárbar népeknek valóban nagy szükségök volt, hogy gondolkodásuk világa egészen átalakuljon, s ehhez jó szolgálatot tettek a klasszikusok. Rajtuk izmosodott meg e népek gondolkodási ereje. Ok adtak új impulzust a fejlődéshez, s nélkülök alig lett volna valaha reformáció, a reformáció nélkül pedig nem jött volna el a humanizmus kora.

De talán csak is erre voltak szükségök s ma kiadták erejüket, a mai fejlődésnek nem tehetnek már akkora szolgálatot, mint a mióta a multnak tettek. Bizonyos tekintetben túlélték magukat. Termékenyítő erejök elvesztett. Az emberiség elméjét helyes irányba terelték s megteremtették a természettudományi világnézetet. Az emberiség szellemvilága nélkülök is helyes mederben halad előre felé, nincs reá szükségök, hogy hozzájuk térjen újból meg újból vissza. Tanításukban nincs ugyan ma sem veszedelem, de van nagyon sok fölösleges. A mellett elvonják a tanulót attól, hogy azon idő alatt, melyet tanulásokra vesztet, más az életre tartozó ismereteket elsajátíthasson. Még csak azt sem éri el tanításuk által az iskola, hogy azt az ideálisztikus életfelfogást juttassa érvényre az ifjúságnál s a karakter ama erejét fejleszse ki, mely miatt oly igen dicsérik a klasszikusok tanulmányozását. A mai klasszikai oktatás nem az már, mint volt a régi, nem is lehet az, mert az új világ szemlével nem tud küzdeni. Elmúlt apáinknak ama tisztos kora, midőn az iskola nem csak a latin nyelv ismeretével vezettet el, hanem a klasszikus szellemet is vele adta távozó növendékeivel. A mai iskola ebből is ad valamit, abból is valamit, de semmit sem tökéletesen vagy elegendően. Ex omnibus aliquid, ex toto nihil. Szellemet, kifort karaktert pedig nem ad semminőt.

Ezekkel a tényekkel szemben nagyon jogosult az a kérdés, ha vajon nem lenne-e helyes alapjaiban reformálni, s más fundamentumon építeni fel az egész középiskolát? Az élet követelményei előtt utóljára sem lehet egészen elzárni füleinket, s a mai világ embere megköveteli, hogy megtanítsuk élni a mai világban, a mai viszonyok között. A létért való erős küzdelem oly nagy kívánalmakkal lép elő, hogy az ember csak megfeszített erővel tehet azoknak eleget, s szükséges van reá, hogy az iskola adjon meg számára a fegyvereket, melyekkel e harcban győzedelmeskedhetik. E tekintetben pedig külön fegyver a gazda számára egy kis mechanikai ismeret, mint az absolutus ablativus helyes alkalmazásának a tudása, az orvos számára többit ér egy kis chemia, mint az első és második aorisztus ismerete, a közigazgatási hivatalnok számára nagyobb szolgálatot tesz egy kis mértan, mint Anakreon versei.

Az amerikai szellem terjed világszerte, s a praktikus térre fordítja egész igyekezetét. Ott hívja fel versenyre az emberiséget, a népeket. S ott kell megállani vele a harcot. Hiába akarjuk más térre vinni a küzdelemet. Nem térhetünk ki előle semmiképpen, s bizony ebben nem sok szolgálatunkra van a régi metrumos versek skandalásának az ismerete. Praktikus

végén kell nekünk is megfognunk a dolgot, ha boldogulni akarunk.

Ez a tudat mind inkább erős vesz az emberiségben. A klasszikusokba vetett hit egyre gyöngül. Talán nem is soká fogja már magát tartani.

Az országgyűlésnek mindenesetre komolyan kellene evvel a kérdéssel foglalkoznia. S most a középtanodai törvényjavaslat tárgyalásának alkalmából itt volna ideje, hogy egy kötelezőség tudó parlament állást foglaljon valahára.

Budapest, márcz. 8.

A bűnvádi eljárás kormánytervezetének tárgyalására a miniszteri enquete a jövő hé folyamán fogja üléseit megkezdeni: a meghívók legközelebb széküldetnek. A tervezet szerzőjének, Csemegi Károly kuriai tanácselnöknek részvételére az enqueteban ismét biztosítva van. A mint értesülünk, az enquete egyik kiváló tagja és jogász-küldetésének az első ülésben felveti azt a kérdést, vajjon tekintettel a tervezet valóságos impossibilitásait tartalmazó jogorvoslati rendszerére s tekintettel arra, hogy a tervezet mellőzi az esküdtöket, mely pedig egyedül szolgálhat alapot egy korszerű bűnvádi eljárás szervezésére; nem fölösleges idopazarlások tekintendők-e a tervezet részleteinek bírlatát, s indítványozni fogja, hogy esküdtökök alapon új tervezetet készítsenek.

Az országos jogászgyűlés. A magyar jogászgyűlés állandó bizottsága ma délután 5 órákor Hódósy Imre enquete alatt ülést tartott, melynek tárgyat a f. é. oszén tartandó gyűlés által megvitandó kérdések végleges megállapítása képezte. Dr. Vajkay Károly a magán-jogi albizottság elnöke előzetes jelentését. Első sorban ajánlja a következő kérdést: "Kivánatos-e a földbírtok átruházásának és eldarabolásának szabadságát korlátozni és ha igen, mily irányban, és mely elvek szerint?" Dr. Hoffmann Pál ellenzékét kérdést mint tulymódon gazdasági. Dr. Dell'Adami Reszó, ki azon kérdést indítványozta, ellenkezőben a jogászgyűlést hivatottak s kötelesek tartja, ily aktuális törvényhozási kérdésben a felforgó áramlatok szemben állást foglalni. Nehogy döntő helyen egyoldalú befolyások érvényesüljenek. A kérdés gazdasági oldalával a gazdasági egyetemet már foglalkoztak, de szükséges a jogi oldalát is alaposan feltérteni. A kérdés elfogadtatván, véleményezőközlül Dr. Dell'Adami Reszó, Láng Lajos, Pulszky Ágost, Czarda Bódog, gr. Apponyi Albert, gr. Dessewffy Aurél, Szilágyi Virg. Horváth György, Sándor, dr. Tisza István, előadul Szilágyi Dezso kértnek fel. Második kérdésül ajánlott: "A nemzetközi magánjogban a lakhely vagy a honosság joga vétekek alapul és ez mily jogviszonyokra terjedjen ki?" Manóvics Emil e kérdést mint nem eléggé politikus elizeti. Dr. Dell'Adami Reszó, ki a kérdés indítványozta, mellé felhozza, hogy a külföldön ma a jogtudomány előterében áll, azzal a legkötőbb tudósok, külön irodalmi és gyakorlati kongresszusok foglalkoznak és igen kívánatos törvényhozási szempontból e mozgalmak nálunk ismeretét, hol e kérdésről alig van irodalmi nyom és a polgári törvénykönyv tervezeténél enquetejében is a népek teljes divergenzcsáján mutatkozott. A kérdés elfogadtatván, véleményezőközlül Dr. Biermann, Antal Gyula, dr. Nagy Ferenc, Zsigóf Benő, dr. Kleckner Alajos és előadul dr. Imling Konrad választottak. Harmadik kérdésül kitűztet: "A köteles részbe mely előrevett értékek számítottak be?" Véleményezőközlül dr. Herceg Mihály, dr. Lovász Key Gábor, dr. Jászó György, Adam Andrá, Vagy Mór, előadul dr. Teleszky István választottak. A második szakasztaly a találmányi szabadságnak szabályozásának elvét, a választóképesség megszorításának és a tereképzéstarti belevők jogai megővését kérdéseket ajánlja kitűzött, melyek elfogadtatván, véleményezőközlül: Szvetenyi Géza, Vajkay Károly, előadó: dr. Herceg Károly, dr. Hegedűs Sándor, előadó: dr. Schierer Gyula, A másodikikra: dr. Darányi Ignác, dr. Ploz Sándor, dr. Nagy Ödön, dr. Barna Ignác, dr. Chorin Ferenc, dr. Apáthy István, előadó: dr. Weinmann Filip, A harmadikikra: dr. Neumann Sándor, Várkonyi Béla, Beck Hugo, Vajkay Károly, előadó: dr. Kerényi Tivadár. A harmadik szakasztaly jelentésére s indítványára dr. Dell'Adami Reszó megjegyzi, hogy az általa javasolt kérdések kihagyattak, pedig sulyt helyez az esküdtökök kérdésre, mely ma a legraktualisabb, az egész közvéleményt foglalkoztatja, és melytől minden komoly reform sorsa függ. A jogászgyűlés még kimondta elvi beállástul, a kapkodó félreformok lejáratnak rövid napjaitul függ, a részletes szervezésről és a hatáskörök, továbbá a népelem eszleges részleteséről kisebb bűnyörgés ellátásában kellene nyilatkozn. Ez indítvány *általános helyettesítésre talált*, dr. Vajkay Károly, előadó: dr. Sándor Gyula részletes formulást ajánl. *A formulázás a jövő ülésre halasztatik.* Úgy ezen, valamint a második kitűzendő új kérdésre néve, dr. Vajkay Károly

nyol ennek a népbírósi határozattal szemben engedő jogorvoslat kérdését ajánlja az albizottsági magánvádli hatáskör kérdés helyett. A negyedik szakasztaly két kérdése elfogadtatott. Az első, melyet dr. Dell'Adami Reszó indítványozott a jogi szakoktatás gyakorlati reformjára, a második azon közögi kérdésre vonatkozik, lehet a törvényhozza megbízásából alkotott miniszteri rendeletet későbbi miniszteri rendelettel s újabb felhatalmazás nélkül módosítani? (Véleményezők az elsőre: dr. Daemf Sándor, dr. Bors Emil, dr. Nagy Dezso, dr. Nagy Ferenc, dr. Vessey Tamás, előadó dr. Hoffmann Pál; a másodikikra dr. Goncha Győző, dr. Chorin Ferenc, előadó dr. Bekes Gusztáv. Az ülés 8 órakor ezzel feloszlattatott.)

Kameke tábornok visszalépése.

(B.) Az a válság, mely a német képviselőház legutóbbi költségvetési vitája óta minden czáfolat daczára csakugyan meg volt a porosz hadügyminiszteriumban és Kameke hadügyminiszter visszalépésével végződött, nagy horderejű eseménynek tekinthető. Rendes szokások volt mindaddig a különféle hadügyi kormányoknak, hogy exorbitans követeléseik indokolásával Németországra mutassanak, a hol, daczára, hogy a hadsereg viszonyai minden tekintetben teljesen rendezetteknek és konszolidáltaknak nevezthők a képviselőház mindenkor ellenvetés nélkül siet eleget tenni a hadügyminiszter kívánságainak. Németországban eddig dogmának tekintették, a legmervebb militarizmus fenntartását, nem gondolva azokkal a roppant pénzbeli áldozatokkal, melyeket ez igényel. Es mert a győzedelmes német birodalom így cselekedett, erre törekednek mások is nálunk is.

Igy volt ez mostanáig. De a hadügyi budgetnek néhány hét előtt lefolyt tárgyalása alkalmával Richter és Schott képviselők megmutatták a német parlamentben, hogy az ország nem akarja a kormányt az eddig folytatott uton tovább is vakon követni. Németország nem akar a militarizmusért vagyoniilag tökmremeni. Mintha az oppozíció eddigi hallgatását és mulasztását szászorososan akarná jóvá tenni, oly erővel intézte támadásait. Megingott tőlük nemcsak számos egy ül fellebényen özött, mint nagy költségeket elnyelő tradíció, de még a hadügyminiszter állása is; pedig ennek sehol sincs oly erő alapja, mint épen Németországban.

Kameke tábornok, kinek segítségére a kormány még Molke tábornogot is a küzdeleter rendelte, tárezáját mindjárt a viták berekesztése után le akarta tenni, de lemondását nem fogadták el. A katonai körök nem akarták nyilvánosan beismereni megveretésüket. Végre aztán Kamekét, ki a hadsereg ugy is azzal vádol, hogy erélyességének hiánya okozott minden bajt, mégis elbocsátották. De visszalépésének valódi okát még sem akarják beismereni, s azt mondják, hogy a lemondás tisztán katonai kérdésekben felmerült differenciákra vezethető vissza. Első sorban pedig arra, hogy Kameke tábornok ellenezte a tüzérség szaporítását, másodsor, hogy az exzerier-reglementet kívánta megváltoztatni, a mit meg a felsőbb körök perhorreskáltak. De most már tény az, hogy a német vezérkar perczig sem gondolt az útegek szaporítására, a mint meg a felsőbb körök perhorreskáltak. De most már tény az, hogy a német vezérkar perczig sem gondolt az útegek szaporítására, a mint meg a felsőbb körök perhorreskáltak. De most már tény az, hogy a német vezérkar perczig sem gondolt az útegek szaporítására, a mint meg a felsőbb körök perhorreskáltak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Személyes természetű felszólalásokkal s helyreigazításokkal kezdődött a mai vita. A szász Kaiser Jánoson kívül, ki aránylag mérsékleten beszélt, a javaslat érdeméhez mindössze ketten szölk. Helfy Ignác a javaslat ellen s Berzevich Albert a javaslat mellett. Nagy és fényes beszéd volt mindkettő. Helfy az első katolikus képviselő, ki védelmére kelt a javaslatban megfogalmazott protestans iskolai autonómiának. Utalt a javaslatnak teszi. Igy lassan mindvégig 20—25 felszólés tesz szert, melyek 2—4 sorba helyez el. A hölyvekek meg sem szabad mozogni. A szölgel most meg a fiatal gallorok övezik, kik szinte óhajtanának a családi örökökben részt venni, de az öregebbek visszakérlik őket. A kiesnyek itt születnek meg, itt növekednek egész addig, míg uszni nem tudnak. Ezután minden anya a vízbe viszi kis fiát, elvádolról és nem sokára úres lesz a szölgel.

A levögőben is van emlős vándorlás. Itt vándorolnak a denevérek. Neveztes régiódtól fogva a lemmingek vándorlása Norvégiaiban. Kedvező viszonyok között rendkívül elszaporodnak. Egy lemming-massa abban a szerenés helyzetben van, hogy 6—8 fűt hoz a világra, melyek pár hét alatt ismét anyanyív nőnek és szaporitanak. Ha most váratlan meleg nyár a növényeket elpusztítja, beáll az inség. Lejönnek kisebb-nagyobb csapatokban a hegyek magaslatokról, a csapatok növekednek; növekednek és végre milliókra megy a számuk. Ez óriás csapatok vakon rohan azután, kergetteve az inség borzasztó éretétől és mindent felemész, a mit útjába akad; akadályt nem ismernek; folyó, tengeráratok keresztülúsznak, ezrenként futnak be, de a többiek, követeve a különféle baglyoktól, ölyvektől, menyétektől, halad tovább, míg végre, — végre megszűnik a vándorlás. A nagy tömegből milliók döglöttek, megfogókat a számuk s így a megmaradtok élete jobban tengethető.

Afrika déli vidékein a szomogyak az kiválóan, mely egész állatokkal vándorlása ösztönöz. Ilyen az *uro-antelope* (Antelope Eurhore) mely a kvaggyakkal, zebraikkal és struccokkal köz vándorlata. Porfelleg jelzi a csorda közeledését, és mint a zög orkan szágludának kereszttel a tagas tereken. Ez antilopek is kisebb csapatokként gyülekeznek, majd csordákká nőnek és végre tengerre áradnak, melynek hullámai magukkal ragadnak mindent, a mit útjukba kerül. Az ember, a juhnyáj, sőt maga az oroslán sem bír közlök kimenekülni, ha közébbök került. Mindegyik első akar lenni, mert annak legtöbb émi valója akad, azért folyvást hullámzik, kavargó, mozog az egész sereg, mint a laborgó tenger. Az ember ezeket is rakásra gyűlölja.

Az inség, a nyomor tizi ki az állatokat a megszkott tanyájukból, nem csak az emlősöket, hanem az anyyi költözettel megénekel vándoromadarakat is. P. J.

Az emlősök vándorlásai.

Berlin. *Stfired* második előadása. — márcz. 8.

mindenütt. 1750-ben már Franciaországban, Németországban, már mindenfelé pusztított. Ez Európából elterjedt a világ minden részébe, a merre az ember csak megfordult, és letelepedett mindenütt, a hol az ember tanyát ütött.

Ennek az állatnak az ember mutatta a vándorút, az ember terjesztette el olyan földrajzi területeken, a melyen egyetlen állatnak sincs. A civilizáció a földmivelés után nyit, tért csinál csak állatnak. Most halljuk, hogy Kelet-Afrikaiból, Zanibár vidékéről egy még veszedelmesebb patkány közeledik felénk.

A kőborlásnak leginkább az éledelel hiánya az oka; az éledelel csalogatja az állatokat egyik helyről a másikra. A termés csalogatja az egereket, az ürgeket a fagas rönkökre; a legelő nyáj után kullog a farkas, a denevérek raja fölébe a pásztoréletet. Mikor a szt. füge Indiában megerik és a bramánok feldisztik vele templomaikat, az erdőkől négy-lábu hivatal vendégek látogatnak le, a szentek sorába iktatolt *hulman-majmok*, hogy megtekintésük, mennyire volt szorgalmas az ember, miként sikerült a fügetermés vagy a durra-köles aratása és pusztitának majom-pazarsággal gyümölcsöt, veteményt, mindent, a mi csak megehető. A bramánok csak a tudó nyugalommal nézik e haramiát. Hiszen csak ott állatok!

Az effele kőborlás, tolvajkodás mindig összefügg a természettel; természetes néne benne; mert ha az ember nem termesztene füget, meg nem vetne durra-kölest, az állatok sem keresnek fel.

Más valami a vándorlás! Az amerikai gyépteréseken, *prairie*-ken is lakik egy rendszeresen vándorló emlős állat: a *bizon* vagy *amerikai bölény*. Ez is igazi vándor. Bizonyos időben bizonyos uton vándorol. Külön kitaposott utakon halad, azt tudjuk; de meddig, azt nem. Kanadától Mexikóig és a Missurittól az Alleghany-hegységig. Nyár végén kisebb csordák ereszkednek le a hegyekről dél felé. Egyik csorda találkozik a másikkal, harmadikkal és óriási csapatát néve, mintha egy gondolat vezetné őket, haladnak mind dél felé: elől a bikák, azután a tehének borjokkal ezreke és ezreke menő számban, rengeteg robajjal, zajjal, óriás porfelleggel, keselyűktől, ölyvektől, kutyáktól kísérelve. — Az ember, az amerikai ugy mint az angol, lesben áll és kegyetlenül pusztítja és irtja e hatalmas vadat. Nem egyet, kettőt lönek le, hogy felhasználják, hanem százakat, mert ott hagyják a keselyűknél, medvéknél martaléku.

a szabadság teljes éretében. Felsőköllnek egy-egy domb tetejére, szemök villog, ég, szikrázik, orruk tagul, fülük forog a világ minden tája felé. Ez a harci jel. Minden felé közeledő csodórt harezra szölit és minden kanczát magához esábit. A régi csapatok most megbomanak; egyik ehhez, másik ahhoz szegődik és új csapatok, új ménesek alakulnak. Majd csoport csoport, ménes méneshez csatlakozik és száz, ezután ezer, ezután több ezer lö, eskő, csodórt, kancza képezi az óriás tömeget, a mely vándorol rendezes északról délre folytonosan. Akadályt nem ismernek; folyó, hegy, szakadék, eső, vihar nem tartóztatja őket utójukban. A harez lassankint a ménék közt megszűnik, az anyalovak boldogan enyegnek csikakkal és vándorolnak folyvást egyenes irányban. Ök száguldanak; de száguld, még sebesebben, még rohamosabban — a tél is; a tél, mely megsemmisíti eledelelüket, a növényeket. Most itt a nyomor, itt a szükség. De ők tovább mennek, több remény nélkül mind eledelell. Beáll az éhség; az anyák tőgye kiapad, a csikók ezreivel döngenek, a ménék lesóvá nyodnak és örülnek, ha maradék kőrökkal enyhítelhetk éhségüket. — Ez a nemes vad, mely tavaszkor egy farkassal szembeszáll, most lehorogszítja fejét és remeg e rablónak már árnyékkörli is. Kivüld azonban az ég, beköszön a tavasz és puha fü takarja ismét a végtelen teréseket. A lovak magukhoz önének, megerősödnek, vándorolnak visszaléte és élnek megint olyan vidorán, mint a mult esztendőben.

Az amerikai gyépteréseken, *prairie*-ken is lakik egy rendszeresen vándorló emlős állat: a *bizon* vagy *amerikai bölény*. Ez is igazi vándor. Bizonyos időben bizonyos uton vándorol. Külön kitaposott utakon halad, azt tudjuk; de meddig, azt nem. Kanadától Mexikóig és a Missurittól az Alleghany-hegységig. Nyár végén kisebb csordák ereszkednek le a hegyekről dél felé. Egyik csorda találkozik a másikkal, harmadikkal és óriási csapatát néve, mintha egy gondolat vezetné őket, haladnak mind dél felé: elől a bikák, azután a tehének borjokkal ezreke és ezreke menő számban, rengeteg robajjal, zajjal, óriás porfelleggel, keselyűktől, ölyvektől, kutyáktól kísérelve. — Az ember, az amerikai ugy mint az angol, lesben áll és kegyetlenül pusztítja és irtja e hatalmas vadat. Nem egyet, kettőt lönek le, hogy felhasználják, hanem százakat, mert ott hagyják a keselyűknél, medvéknél martaléku.

a szám hallozás folytán még azon alól leszállna, közgyűlés és összehívandó, kinevezésére hirtelen le kell...

fehérvári kir. törvényszék febr. 19. - Szentmihályi-Zichyfalvi kölcsönös népegylet mint szövetkezet...

Délutáni forgalom. A délutáni forgalom esékely volt: az irány szilárd maradt...

Bécs, márcz. 8. (Osztrák értékek hivatalos zárólapja) Osztrák hitelrészvény 310.30, Déli vasút 143.50...

sőt némely játékpapír, tagnaphoz viszonyítva, mérsékelt emelkedett. Igen szilárd volt Szeuz részvény, mely...

II. ÜZÉRTÖRLÉSEK. a) Egyéni cégek: Péter József vaskereskedő Nagy-Szombathelyen...

Vidéki üzemeltetők. A komáromi első takarékpénztár részvénytársaság 1882. évi zárszámadása következők fölé telt...

Értéktőzsde. Az elötűzésben gyengébb külföldi jegyzésekre és az angol aranyozás szilárdulása következtében hanyatló irány mutatkozott...

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Az esti tőzsdén gyengébb árfolyamok indultak...

KÜLFÖLDI ÁRUTÖZSDEK. Berlin, márcz. 8. Buza, rozs és szesz szilárd. Zab nyugodt, Olaj esendős...

Osztárk-magyar Lloyd. Az osztárk-magyar Lloydnak összes bevételei az 1882. évi 8.763.432 forint...

A Maté-szalikai takarékpénztár t. hó 4-én tartotta XI. évi közgyűlést. Az igazgatóság elterjesztette jelentését...

Déli tőzsde. A déli tőzsde valamivel jobb berlini jelentésekre kedvezőbb irányban folyt le. A forgalom úgy úzerekedett...

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

Osztárk-magyar államvaspálya. Az osztárk-magyar államvaspálya zárszámadása munkálatait eddig meg...

BUDAPESTI ÁRU ÉS ÉRTÉKTŐZSDE. - MÁRCIUS 8. - Terménytőzsde. Terményekben esékely volt a forgalom.

Útötűzés. Az útötűzésben gyengébb hangulatban indult meg, később azonban kedvezőbb jelentésekre ellanyhult.

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

A gabonapiacról. Az angol és nyugot-európai gabonapiac irányba az utóbbi időben rossz fordulatot vett, mindamellett, hogy az időjárási viszonyok nem alakultak...

BUDAPESTI ÁRU ÉS ÉRTÉKTŐZSDE. - MÁRCIUS 8. - Terménytőzsde. Terményekben esékely volt a forgalom.

Útötűzés. Az útötűzésben gyengébb hangulatban indult meg, később azonban kedvezőbb jelentésekre ellanyhult.

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

A budapesti áru- és értéktőzsde működése a következő hirdetés tette ma közre. Az áru- és értéktőzsde 28. évi alapján kezdte a működését...

BUDAPESTI ÁRU ÉS ÉRTÉKTŐZSDE. - MÁRCIUS 8. - Terménytőzsde. Terményekben esékely volt a forgalom.

Útötűzés. Az útötűzésben gyengébb hangulatban indult meg, később azonban kedvezőbb jelentésekre ellanyhult.

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

A budapesti kereskedelmi iparkamara a köz- és hadgyógyászati termékek szakszolgálatát azon érdekesítette, hogy az 1883. évi június 1-től 1884. évi december 31-ig terjedő időben a pótlás és, évi tengerészeti szertár részére szilárdulást...

BUDAPESTI ÁRU ÉS ÉRTÉKTŐZSDE. - MÁRCIUS 8. - Terménytőzsde. Terményekben esékely volt a forgalom.

Útötűzés. Az útötűzésben gyengébb hangulatban indult meg, később azonban kedvezőbb jelentésekre ellanyhult.

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

A budapesti kereskedelmi iparkamara a köz- és hadgyógyászati termékek szakszolgálatát azon érdekesítette, hogy az 1883. évi június 1-től 1884. évi december 31-ig terjedő időben a pótlás és, évi tengerészeti szertár részére szilárdulást...

BUDAPESTI ÁRU ÉS ÉRTÉKTŐZSDE. - MÁRCIUS 8. - Terménytőzsde. Terményekben esékely volt a forgalom.

Útötűzés. Az útötűzésben gyengébb hangulatban indult meg, később azonban kedvezőbb jelentésekre ellanyhult.

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

A budapesti kereskedelmi iparkamara a köz- és hadgyógyászati termékek szakszolgálatát azon érdekesítette, hogy az 1883. évi június 1-től 1884. évi december 31-ig terjedő időben a pótlás és, évi tengerészeti szertár részére szilárdulást...

BUDAPESTI ÁRU ÉS ÉRTÉKTŐZSDE. - MÁRCIUS 8. - Terménytőzsde. Terményekben esékely volt a forgalom.

Útötűzés. Az útötűzésben gyengébb hangulatban indult meg, később azonban kedvezőbb jelentésekre ellanyhult.

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

A budapesti kereskedelmi iparkamara a köz- és hadgyógyászati termékek szakszolgálatát azon érdekesítette, hogy az 1883. évi június 1-től 1884. évi december 31-ig terjedő időben a pótlás és, évi tengerészeti szertár részére szilárdulást...

BUDAPESTI ÁRU ÉS ÉRTÉKTŐZSDE. - MÁRCIUS 8. - Terménytőzsde. Terményekben esékely volt a forgalom.

Útötűzés. Az útötűzésben gyengébb hangulatban indult meg, később azonban kedvezőbb jelentésekre ellanyhult.

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

A budapesti kereskedelmi iparkamara a köz- és hadgyógyászati termékek szakszolgálatát azon érdekesítette, hogy az 1883. évi június 1-től 1884. évi december 31-ig terjedő időben a pótlás és, évi tengerészeti szertár részére szilárdulást...

BUDAPESTI ÁRU ÉS ÉRTÉKTŐZSDE. - MÁRCIUS 8. - Terménytőzsde. Terményekben esékely volt a forgalom.

Útötűzés. Az útötűzésben gyengébb hangulatban indult meg, később azonban kedvezőbb jelentésekre ellanyhult.

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

A budapesti kereskedelmi iparkamara a köz- és hadgyógyászati termékek szakszolgálatát azon érdekesítette, hogy az 1883. évi június 1-től 1884. évi december 31-ig terjedő időben a pótlás és, évi tengerészeti szertár részére szilárdulást...

BUDAPESTI ÁRU ÉS ÉRTÉKTŐZSDE. - MÁRCIUS 8. - Terménytőzsde. Terményekben esékely volt a forgalom.

Útötűzés. Az útötűzésben gyengébb hangulatban indult meg, később azonban kedvezőbb jelentésekre ellanyhult.

Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.) Bécs, márcz. 8. (Az 'Egyetértés' tudósítójának távirata.)

Márczius hó. PÁRIS. Buza oltó hora 25.50, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00, május-júniora 26.00...

reg nem látnak piacunkon és ez csak a kezdete, kétszáz forintot...

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Az állategészségügy a földművelési, ipar- és kereskedelmi minisztérium jelentése szerint február hó 28-ától március hó 6-ig így állott: I. Keleti marha-pestis...

NAPIREND: Márczius 9-én.

Naptár: Péntek. — Római kath.: Franciska. — Prot.: Adelaiz, 40. év. — Görög-orth.: (febr. 25.) Taraz. — Zsidó: (adar 30.) Roshodes...

Kivonat a hiv. lap márcz. 8-i számából.

Arveresek a fővárosban. Löwy Lipót 328 forintra becs. ingóságai márcz. 8. (Lipót-utca 29). Pasztory Róza János 1225 forintra becs. ingóságai márcz. 10 (Hutanyi utca 3)...

Pályázatok. A nagy-bíróságnál...

Szerkesztői üzenetek. M. Zs. Székesszékhely. A kérdéses jelenik a Magyarországi és a Nagyvilág című hetilapban...

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Csávolzsky Lajos.

IDEGENEK NEVSORA.

Arany sas szálloda. Heymann D. kő Offenbach. Trammer J. kő Krakko. Spitzer H. kő Zsigmond...

Fehér hatny szálloda.

Klein M. mgzó T. Fűrés. Rónay F. kő J. Kier. Steinler S. vállalk. Szabadka...

Nemzeti szálloda.

Eressey G. képv. Bihar. Pastory L. kő Bihar. Lusz F. kő Batta. Górnay P. kő Dobos...

Hungaria szálloda.

Kálly A. mgzó birt. Kalló. Giffner A. mgzó Újvidék. Frank K. mgzó Bécs...

London szálloda.

Roth S. kő Érsekújvár. Kányani L. kő Kőbánya. Hajnal J. kő Szarvas...

Vadászirt szálloda.

Szentiványi L. kő Szerencs. Kötövszky S. kő Somogy. Schilling H. kő Bécs...

Magyar királyi szálloda.

Koos J. kő Zsarnó. Schmaus F. képv. Torzsa. Blaszik L. mgzó Zságr. Vicsenly L. kő Kassa...

Elhunyt Budapestben 1883. márcz. 7.

Filop K. 40 é. asztalos VII. k. szövetés-n. 21. régióhi halál. Bauer Sámuel 75 é. kő VII. k. szövetés-n. 44. töldező...

NYILT-TER.

A vas-barbák (concentrat) cseppek oly vastartalmú készítmény, mely legelőször alkalmos mellyben a vér a vasat tartalmazza...

Fogyasztási-adó-könyvek.

ugymint különféle a fűszer- és gyártmány kereskedőknek szükséges nyomtatványok, az 1883. évi V. törvények...

Posner Károly Lajos.

magy. kir. udvari szállító V. Erzsébetter 7. sz. 6089

SZÍNHÁZ ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZÍNHÁZ. NÉPSZÍNHÁZ.

Budapest, márczius 9-án. Budapest, márczius 9-án.

JULIUS CAESAR.

Szomorújáték 5 felv. Irk. Shak-pere, fordította Vörösmarty M. Zenejét írta Tittl Emil.

París szálloda.

Bárny M. kő Török. Drakozky J. mgzó Bécs. Lang A. mgzó V. Vese...

Tigris szálloda.

Pollatschek M. kő Liptó. Löwenberger L. kő Kisz. Rosenberg V. kő Tovariska...

Agurú.

Operette 3 felv. Irk. Duru és Erdélyi. Forradt Evva Lajos és Utki Imre. Zenejét szerzte Edmond Audran.

NEMET SZÍNHÁZ.

Iszágató és tulajdonos Lesser. Irk. 3 felv. Irk. Zelt F. és Genes R. Zenejét szerzte M. L. Ucker Karoly.

Der Bettelstudent.

Operette 3 felv. Irk. Zelt F. és Genes R. Zenejét szerzte M. L. Ucker Karoly.

DON JUAN.

Operetta 2 felv. Irk. Da Ponte, fordította Szerdahelyi J. Zenejét szerzte Mozart Amadé.

ORPHEUM. hajós-utca 27. sz., a daliszláth szomszédságában. csütörtök 1883. márczius hó 9-én.

VIZÁLÁS 1883. márczius 8.

Table with columns: Név, Mérés, Víz, etc. Lists names and measurements for a water supply system.

IDŐJÁRÁS márczius 8. regg. 7 órakor.

sz. időfelő-intézet távirati jelentése.

Table with columns: Állomás, Leg-nyomás, Szél, etc. Weather forecast table for various stations.

Jelöl magyarázata.

o — felhős; o — felhős; o — felhős; o — borult; o — eső; o — hóeső; o — jég; o — köd; o — gőz; o — zivatar, villám.

Atéintkezés a mai időjárásnak.

Európa. A depresszió (740-741) az adriai tenger déli részéből kiterjed a kontinens többi részére is (753-755). Erősebb szeleket az ide általában boros vagy változó felhőzet, erős csapadékokkal. A hőmérséklet Közép-Európában kisebbedett.

Hazánkban: Többnyire északi és északi, helyenkint erős szelek mellett a hőmérséklet ezeken kisebb lett; a legnyugatias szelek (élénk, déli) még alább szállt. Az ide általában változó felhőzet, rézben boros, szelek; csapadék — havazás — számos helyeken volt, a déli szelek helyenkint nagyobb mennyiségben, Kelemárok feltegeltek.

Vasuti közlekedés-utmutató.

Large table listing train routes, stations, and schedules. Includes sections for 'A vonat indul', 'Az osztrák államvasut indobázból', 'A magyar államvasut (losonca) indobázból', 'A vonat megérkezik', and 'A magyar államvasut (losonca) indobázból'.

A budapesti ár- és értéktőzde hivatalos árjegyzései márczius 8.

Table with columns: Faj, Irányzat, 77 kg, 78 kg, 79 kg, 80 kg, 81 kg, 82 kg. Lists various goods and their prices.

ÁLLAMADÓSSÁG.

Table listing government bonds and their values. Includes 'Magyar királyi aranyárjékadó adoménis', 'Magyar papírárjékadó adoménis', etc.

Bécsi tőzde márczius 7.

Table listing stock market data from the Vienna exchange. Includes 'Általános államadósság', 'Egyes árjékadók', etc.

ÉRTEKPAPIROK.

Table listing various types of securities and their prices. Includes 'RÉSZVÉNYEK', 'BÍRŐSÉGEK', 'KÖZVETLEN TÁRSASÁGOK', etc.

ÉRTEKPAPIROK.

Table listing various types of securities and their prices. Includes 'RÉSZVÉNYEK', 'BÍRŐSÉGEK', 'KÖZVETLEN TÁRSASÁGOK', etc.

ÉRTEKPAPIROK.

Table listing various types of securities and their prices. Includes 'RÉSZVÉNYEK', 'BÍRŐSÉGEK', 'KÖZVETLEN TÁRSASÁGOK', etc.

